

Kiinteistö Pohjoinen Rautatiekatu 9 Toimintaohjeet

Kiinteistö Pohjoinen Rautatiekatu 9 toimintaohjeet

Laadittu 13.9.2019

Laatija Janne-Juhani Piiparinen

Viimeksi päivitetty 30.8.2023

Päivittäjä John Laquist

Nämä toimintaohjeet on laadittu käyttäen palvelua Taideyliopisto.

Näissä toimintaohjeissa on 15 sivua.

Sisällys

1	Toimintaohjeita	4
1.1	Avun hälyttäminen	4
1.2	Sairauskohtaus tai tapaturma	6
1.3	Tulipalo	6
1.4	Palohälytys	7
1.5	Toiminta kokoontumispaikalla	7
1.6	Henkilökunnan toiminta evakuointitilanteessa	9
1.7	Vesivahinko	10
1.8	Väkivallan uhatessa	10
1.9	Pommiuhka	10
1.10	Yleinen vaaramerkki	11
1.11	Sähkökatko	13
1.12	Rikosuhka	13
1.13	Uhkaava tilanne	15

1 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

1.1 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: **112**

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellesään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Automaattisessa palohälytyksessä pelastuslaitos saapuu paloilmoitinkeskukselle paikantamaan hälytyksen syytä (keskus Pohjoisen Rautatiekadun pääsisäänkäynnin oikealla puolella, 1. portaaseen johtavalla ovella).

Muissa tapauksissa ohjaus lähimmän sisäänkäynnin kautta tapahtumapaikalle, jolloin henkilökunnan tulee järjestää opastaja ulos auttajia vastaan

1.2 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Pohjoinen Rautatiekatu 9, HELSINKI**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

1.3 Tulipalo

Varoita vaarassa olevia - pelasta tarvittaessa vaarassa olevat

Käynnistä palohälytys paloimoitinpainikkeella

Suorita alkusammutus

Jos se on turvallista

Seuraa opasteita lähimmän alkusammuttimen luokse

Tee hätäilmoitus numeroon 112

Siirry tarvittaessa ensin turvalliseen paikkaan pois savusta

Kerro mitä on tapahtunut ja missä

Vastaa kysymyksiin

Evakuoit tilat - varmista myös muiden poistuminen

Tarkasta alueen tilat ja ohjaa ihmiset poistumaan lähintä poistumisreittiä

Poistu viimeisenä

Tiedota suojelujohtoa kokoontumispaikalla

Opasta pelastuslaitos oikeaan paikkaan

1.4 Palohälytys

Palohälytys on aina evakuointikäsky

Rakennuksen evakuointi aloitetaan välittömästi

Tarkasta tilat - varmista, että kaikki poistuvat

Ohjaa ihmisiä lähimmille poistumisreiteille

Mukaan voit ottaa lompakon, avaimet, puhelimen ja vastaavat tavarat, jos ne ovat nopeasti saatavilla, sekä ulkovaatteet

Älä jää keräilemään tavaroita pitkäksi aikaa

Älä ota mukaan suuria kantamuksia

Poistu rakennuksesta lähintä poistumisreittiä

Siirry ulos kokoontumispaikalle

Älä jää ovien edustalle tai muutan paikalle saapuvan pelastuslaitoksen tielle

Odota kokoontumispaikalla muiden kanssa lisätietoja ja ohjeita. Toimi ohjeiden mukaisesti

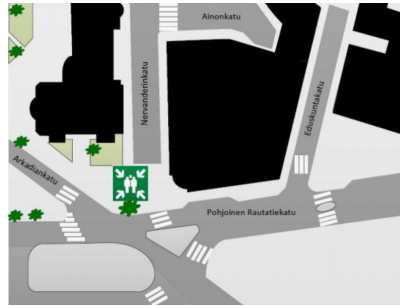
Koko ihmiset yhdeksi ryhmäksi, jolloin tiedot ja ohjeet on helpompi jakaa kaikille samanaikaisesti

1.5 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Pohjoinen Rautatiekatu 13: Luonnontieteellisen museon edustalla

Kokoontumispaikka

*Kokoontumispaikka (asemaku-
va)*

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Määritetään tarvittaessa

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidentämisajasta suojautumista varten.

1.6 Henkilökunnan toiminta evakuointitilanteessa

Vahtimestari

- Palohälytystilanteessa mene paloilmoinlaitteelle ja selvitä mistä hälytys tulee. Ota vastaan paikalle saapuva pelastuslaitos ja toimi oppaana. Varaa mukaan tarvittavat avaimet.
- Muissa tilanteissa ota vastaan paikalle saapuvat viranomaiset sovitussa paikassa. Voit ilmoittaa hätäkeskukseen missä olet viranomaisa vastassa.

Opetushenkilöstö

- Ohjaa ensin oma ryhmäsi poistumaan lähintä turvallista poistumisreittiä käyttäen. Poistumisreitit on merkitty opastein.
- Tarkasta tämän jälkeen myös kerroksen muut tilat. Suurissa tiloissa tarkasta ainakin näköetäisyydellä tai samalla käytävällä olevat tilat ja varmista, että kaikki ovat saaneet evakuointikäskyn tietoonsa ja poistuvat.
- Poistu viimeisenä kokoontumispaikalle. Kerro vahtimestarille tai kokoontumispaikalla suoje-
lupäällikölle, jos olet havainnut jotain poikkeavaa kuten palon merkkejä.

Työmestarit ja tekninen henkilöstö

- Keskeytä käynnissä olevat prosessit ja sammuta hallitusti laitteet, mikäli et ole välittömässä vaarassa.
- Ohjaa opiskelijat ja muut paikalla olevat poistumaan lähintä poistumisreittiä käyttäen.
- Tarkasta tilat ja varmista, että evakuointi on onnistunut. Poistu itse viimeisenä.

Suojelupäällikkö

- Pue päällesi huomioliivi, josta sinut voidaan tunnistaa
- Siirry kokoontumispaikalle ja koko ihmiset yhdeksi ryhmäksi
- Ota yhteys viranomaisia opastamaan jääneeseen vahtimestariin tai määrää joku henkilökuntaan kuuluva toimimaan lähettinä tilannepaikan ja kokoontumispaikan välillä. Lähetä välittää tietoa kokoontumispaikalle.
- Tiedota kokoontumispaikalla oleville tilanteen etenemisestä ja anna tarvittavat tilanteen mukaiset ohjeet.

Suojeluorganisaatio

- Ohjaa paikalla olevat poistumaan lähimpiä poistumisreittejä käyttäen
- Kerroksen suoje-
luvalvojana tarkasta vastuualueellesi kuuluvat tilat. Voit pyytää avuksi myös muita paikalla olevia.
- Poistu viimeisenä kokoontumispaikalle ja ilmoita tarkastamasi alueen tilanne suojelupäällikölle.
- Toimi suojelupäällikön antamien ohjeiden mukaisesti. Ohjaa ihmisiä kokoontumispaikalla pysymään yhtenäisenä ryhmänä, jotta tiedottaminen on helpompaa

1.7 Vesivahinko

SELVITÄ mikä vuotaa. Yritä tehdä nopeasti arvio siitä kuinka paljon vettä vuotaa tällä hetkellä ja paljonko sitä on vuotanut. Misä tiloissa vettä jo on ja kuinka korkealla veden pinta on?

ILMOITA VÄLITTÖMÄSTI KIINTEISTÖHUOLLOLLE JA VAHTIMESTARILLE tapahtuneesta vesivahingosta. Suurissa hallitsemattomissa vesivahingoissa eli tilanteissa, joissa vettä vuotaa paljon, ja vahinkoalue laajenee koko ajan, ilmoita myös hätäkeskukseen 112.

PYSÄYTÄ vuoto yrittämällä tukkia vuotokohta tai sulkemalla hana / venttiili. Mikäli kyseessä on vuotava kuumavesiputki, älä lähesty vuotokohtaa. Kuuma vesi ja höyry voivat aiheuttaa vakavia palovammoja.

SIIRRÄ SUOJAAN irtain omaisuus ja sähkölaitteet, jotka voivat vahingoittua vedestä. Voit myös peittää esimerkiksi muovilla omaisuutta, jonka päälle valuu vettä. Tarvittaessa pyri katkaisemaan sähköt veden vallassa olevalta alueelta, jotta vältetään oikosuluilta ja sähkön aiheuttamilta vahingoilta.

OPASTA kiinteistöhuolto ja mahdollisesti myös pelastuslaitos vahinkopaikalle.

1.8 Väkivallan uhatessa

- Mikäli ulkona liikkuu väkivaltaiseksi tiedetty henkilö tai ulkoa kohdistuu muu väkivallan uhka, suojaudutaan sisätiloihin viipymättä siten, että rakennuksen ulkopuolelta ei pääse sisätiloihin avoimien ovien kautta. Ovet lukitaan.
- Mikäli uhkaava henkilö liikkuu rakennuksessa, suojaudutaan lukittaviin tiloihin, ovet lukitaan ja valot sammutetaan.
- Tärkeintä on päästä näkösuojaan, jolloin uhkaava henkilö ei havaitse suojautuneita ihmisiä.
- Puhelimet ja muut laitteet asetetaan äänettömään tilaan.
- Hätäkeskukseen numeroon 112 tehdään hätäilmoitus ja kerrotaan, missä suojautuneet henkilöt ovat piilossa.
- Hätäkeskus antaa suojautuneille toimintaohjeet ja välittää tiedot poliisille.

1.9 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanataarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.

- Missä pommi on?
- Miltä pommi näyttää?
- Milloin pommi räjähtää?
- Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustääniä (esimerkiksi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille **112** ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

1.10 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

1.11 Sähkökatko

Sähkökatko on useimmiten hyvin tilapäinen häiriö, joka saattaa kuitenkin olennaisesti vaikuttaa toimintaan pitkittyessään. Tyypillisimmin sähkökatko on ohi 15 minuuttia, mutta laitteiden ja järjestelmien uudelleenkäynnistys saattaa kestää pidempäänkin.

ÄLÄ SYTYTÄ KYNTTILÖITÄ tai muuta avotulta valaistaksesi tiloja. Käytä sähkönsyötöstä riippumaton valaistus kuten puhelimen valoa tai taskulamppua.

ÄLÄ SOITA HÄTÄKESKUKSEEN ellei tilanne sitä muutoin edellytä. Hätäkeskus ei tiedä sähkökatkon syytä tai pysty auttamaan sähköjen palauttamisessa. Vahtimestarit ja kiinteistöhuolto selvittävät asiaa ja tiedottavat, kun tilanteesta saadaan uutta tietoa.

POISTU RAKENNUKSESTA rauhallisesti ja varoen, jos sähkökatko pitkittyy tai evakuointikäsky annetaan. Poistumisreittien valaistus toimii akkujen varassa 30-60 minuuttia katkoksen alkamisesta. Hyödynnä käytettävissä olevaa valaistusta, poistu mieluiten yhdessä muiden kanssa.

1.12 Rikosuhka

VARMISTA OMA TURVALLISUUSTESI, älä lähesty tekijää ellei se ole välttämätöntä, hälytä apua mahdollisimman pian.

OMAISUUTTA EI PIDÄ SUOJELLA TERVEYDEN KUSTANNUKSELLA

Toimi **RAUHALLISESTI** ja harkiten

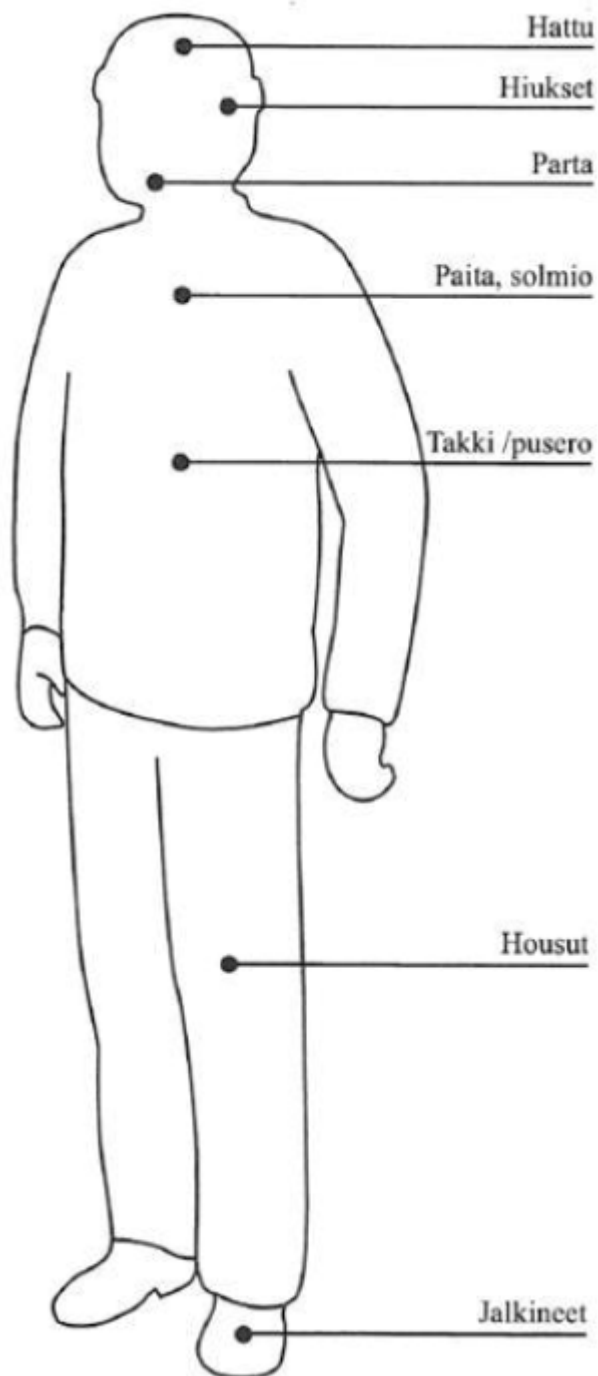
RIKOKSEN OLLESSA YHÄ KÄYNNISSÄ HÄLYTÄ APUA NUMEROSTA 112

ÄLÄ PUUTU rikoksen ollessa käynnissä tekijän toimintaan, ellet ole täysin varma voivasi tehdä sun turvallisesti

ILMOITA myös vahtimestarille tapahtuneesta

ÄLÄ MENE RIKOSPAIKALLE ellei se ole välttämätöntä. Lähestyessäsi varmista ettei tekijä ole enää paikalla ja ettet koske mahdolliseen todistusaineistoon.

KIRJAA YLÖS EPÄILLYN TUNTOMERKIT heti kun se on mahdollista. Et todennäköisesti muista kaikkia yksityiskohtia myöhemmin ja tekijän tunnistaminen vaikeutuu. Hyödynnä halutessasi oheista kuvaa tuntomerkkien kirjaamisessa.

ÄLÄ KOSKE:

- oven- / ikkunankahvat
- lattia
- esineet, joihin tekijä on mahdollisesti koskenut

PYRI ERISTÄMÄÄN RIKOSPAIKKA tutkintaa varten poliisin saapumiseen saakka. Estä ihmisten pääsy rikospaikalle.

POISTU PAIKALTA mikäli tilanne sitä vaatii

KIIREETTÖMÄT TAPAUKSET

Rikosilmoituksen voi tehdä myös internetissä:

<https://poliisi.fi/tee-rikosilmoitus>

1.13 Uhkaava tilanne

Uhkaavan henkilön kohtaaminen

- Jätä uhkaavalle henkilölle tilaa
- Puhu selkeästi ja lyhyesti, myötäile
- Pidä kätesi näkyvissä
- Pysy rauhallisena
- Vältä uhkaavan henkilön tuijottamista
- Älä vähättele uhkaajaa tai tilannetta
- Ole mieluummin joustava kuin jyrkkä
- Älä käännä selkääsi uhkaavalle henkilölle
- Vältä äkkinäisiä liikkeitä
- Älä oikaise humaltuneen tai muuten sekavan henkilön harhoja
- Pyri voittamaan aikaa niin, että muita tulisi paikalle
- Pyri ilmoittamaan tilanteestaja hälyttämään apua niin, ettei uhkaaja huomaa
- Omaisuutta ei pidä suojella oman hengen tai terveyden kustannuksella